

Minimální preventivní program pro 1. a 2. stupeň ZŠ

Platnost dokumentu: 1. 9. 2024 (pro školní rok 2024/2025)

Zodpovědná osoba: Mgr. Eliška Pobežalová, ředitelka školy

Škola si vyhrazuje právo měnit a upravovat znění tohoto dokumentu v reakci na aktuální dění ve školní komunitě.

1. Základní východiska

Little England Academy je komunitní soukromá škola rodinného typu, kde bezpečí, důvěra a respektující vztahy tvoří základ vzdělávacího i výchovného prostředí. Naším cílem je, aby každé dítě vnímalo školu jako místo, kde je přijímáno, chápáno a podporováno v rozvoji svého potenciálu – akademického i osobnostního.

Rizikové jevy, jako je šikana, vymezování, manipulace nebo ponižování, nemají ve škole místo a jejich prevence je věcí všech – žáků, pedagogů i rodičů.

2. Cíle programu

- Posilování bezpečného školního klimatu.
- Prevence šikany, agrese, kyberšikany a sociální exkluze.
- Rozvoj emoční inteligence, empatie, spolupráce a komunikačních dovedností.
- Otevřená a partnerská spolupráce s rodiči.
- Včasné rozpoznání varovných signálů a citlivé řešení konfliktů.

3. Prioritní oblasti

- Vztahy ve třídě – podpora přirozeného leadershipu, řešení konfliktů nenásilnou cestou.
- Šikana a kyberšikana – rozpoznání, prevence, metodika řešení.
- Dětská komunikace a emoce – práce s emocemi, zvládání frustrace a agresivity.
- Spolupráce s rodinou – včasná informovanost, zapojení rodičů, prevence nedůvěry.

4. Preventivní opatření ve škole

- Pravidelné třídnické kruhy – prostor pro sdílení, řešení problémů, formulování pravidel.
- Projektová výuka zaměřená na osobnostní a sociální rozvoj (např. „Já mezi druhými“).
- Začlenění prevence do každodenní výuky (např. přes čtenářské příběhy, inscenační metody).
- Využití role mentora a asistenta pedagoga při mapování nálady ve třídě.
- Otevřená komunikace s rodiči – možnost okamžité konzultace v případě pochybností.
- Spolupráce s externími odborníky dle potřeby.

5. Postup při podezření na šikanu

Škola při řešení šikany vychází z doporučení MŠMT a dodržuje zásady metodického pokynu „K řešení šikanování ve školách“:

Krok 1: Předběžné šetření

- Zajištění bezpečí a klidu – první prioritou je ochrana všech zúčastněných.
- Diskrétní rozhovory s jednotlivými žáky (nikoliv skupinově).
- Spolupráce s třídním učitelem, preventistou a vedením školy.
- Informování rodičů oběti i dalších zúčastněných.

Krok 2: Posouzení situace

- Vyhodnocení, zda se jedná o šikanu (opakovanost, úmysl, nerovnost sil).
- Pokud ano, přechází se k řešení podle krizového plánu.

Krok 3: Zajištění bezpečí a nápravy

- Ochrana oběti (podpora, oddělení od agresora).
- Výchovná opatření vůči agresorovi (v souladu se školním řádem).
- Práce s třídním kolektivem – navození nových pravidel a atmosféry.
- Využití odborné pomoci (PPP, OSPOD, Policie ČR – pokud je situace závažná).

Krok 4: Dokumentace a reflexe

- Písemný záznam o šetření.
- Informování rodičů o závěrech a dalších krocích.
- Další sledování atmosféry ve třídě.

6. Role jednotlivých aktérů

Ředitel/ka školy:	Koordinace postupu, zajištění bezpečí, kontakt s institucemi
Třídní učitel/ka:	První kontakt, mapování vztahů, komunikace s dětmi a rodiči
Metodik prevence:	Metodická opora, plán prevence, záznamy
Všichni pedagogové:	Všímavost, nahlášení incidentů, modelování žádoucího chování
Rodiče:	Včasná komunikace se školou, otevřený dialog

7. Evaluace a rozvoj programu

- Roční hodnocení efektivity programu (porady, dotazníky).
- Zpětná vazba od dětí, rodičů i učitelů.
- Pravidelné školení pedagogického týmu v oblasti prevence a intervence.
- Úpravy programu dle aktuálních potřeb školy.

Příloha: Krizový plán při výskytu šikany

Krizový plán vychází z metodických doporučení MŠMT (zejména z Přílohy č. 6 „Školní šikana“) a je závazný pro všechny pracovníky školy.

Cílem krizového plánu je jasně a efektivně vymezit postupy a odpovědnosti v případě výskytu podezření na šikanu mezi žáky.

KROKY POSTUPU:

1. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČÍ:

- Okamžité zajištění bezpečného prostředí pro žáka (žáky), kteří se mohli stát obětí.
- Oddělení žáka podezřelého z agresivního chování od skupiny.

2. PŘEDBĚŽNÉ ŠETŘENÍ:

- Diskrétní rozhovory se zapojenými dětmi, pedagogy a případnými svědky.
- Neshromažďujeme děti skupinově!
- Záznam o průběhu a výstupech šetření pořizuje školní metodik prevence.

3. POSOUZENÍ SITUACE:

- Posouzení, zda se jedná o šikanu (záměrnost, opakování, nepoměr sil).
- Rozhodnutí o stupni závažnosti (stadium šikany) a potřebě zapojení externích odborníků.

4. KOMUNIKACE S RODIČI:

- Informování rodičů oběti i žáků zapojených do incidentu.
- Stanovení dalšího postupu v součinnosti s nimi.

5. INTERVENCE A NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ:

- Nápravná opatření v souladu se školním řádem (výchovní opatření, práce s kolektivem).
- Zajištění psychologické a podpůrné pomoci pro oběť.
- Opatření proti možnému opakování (monitoring, preventivní aktivity).

6. SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY:

- V případě potřeby kontaktování PPP, SVP, OSPOD, Policie ČR.
- Dokumentace všech kroků a výstupů.

7. INFORMOVÁNÍ OSTATNÍCH STRAN:

- Opatrná komunikace s třídním kolektivem (bez označování viníků).
- Informování pedagogického sboru, případně zřizovatele (anonymizovaně).

8. EVIDENCE A REFLEXE:

- Zápis do školní dokumentace.
- Reflexe v rámci metodického týmu – vyhodnocení postupu.
- Úprava preventivního systému dle potřeby.

Tento krizový plán je součástí Školního preventivního programu LEA a je každoročně revidován.

Příloha: Návodné formuláře a nástroje pro šetření šikany

Formulář 1: Záznam o incidentu (podezření na šikanu)

Datum incidentu: _____

Jméno žáka/žáků (oběť): _____

Jméno žáka/žáků (podezření na agresora): _____

Místo a čas události: _____

Popis události (vlastními slovy, co se stalo):

Jména svědků (žáci, učitelé): _____

První reakce pedagoga: _____

Navržená opatření: _____

Vyplnil(a): _____ Podpis: _____ Datum: _____

Formulář 2: Dotazník pro mapování klimatu třídy (stručná verze)

1. Cítíš se ve třídě bezpečně?

☐ Ano ☐ Ne ☐ Někdy

2. Jsou ve třídě děti, které se často cítí ostrčené nebo osamělé?

☐ Ano ☐ Ne ☐ Nevím

3. Jsou ve třídě děti, které jiným často ubližují (slovně, fyzicky, posměchem)?

☐ Ano ☐ Ne ☐ Nevím

4. Kdo je ve třídě podle tebe nejoblíbenější? _____

5. Kdo bývá nejčastěji terčem posměchu nebo vyloučení? _____

6. Kdyby se něco nepříjemného stalo tobě nebo kamarádovi, komu by ses svěřil(a)?

7. Co bys přál(a) své třídě, aby se změnilo?
